

Силабус
навчальної дисципліни
“Методика викладання фізичного виховання у ЗВО”
2025-2026 навчальний рік

Освітня програма: «Фізична культура і спорт»

Спеціальність: А7 Фізична культура та спорт

Галузь знань: А Освіта

Рівень вищої освіти: магістерський

Викладач (і)	Наталя САМСУТІНА, доцентка кафедри фізичної культури, спорту та методики викладання
Посилання на сайт	https://bdpu.org.ua
Е-mail викладача:	nmsam@ukr.net
Графік консультацій	понеділок, вівторок –14.35

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Форма навчання	Кількість кредитів/годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	звітність
денна	4/120	16	16	88	екзамен
заочна	4/120	8	8	104	екзамен

Семестр: осінній.

Мова навчання: українська.

Ключові слова: фізичне виховання у ЗВО, теоретичні основи фізичного виховання у ЗВО, методичні основи, характеристика навчальних позаурочних форм занять, організаційне забезпечення.

Мета та предмет курсу:

Метою викладання навчальної дисципліни “Методика фізичного виховання у ЗВО” – дати студентам глибокі теоретичні основи фізичного виховання студентської молоді, а також навчити їх практично реалізовувати його основні положення у ЗВО та містах майбутньої професійної діяльності.

Предмет вивчення навчальної дисципліни – методика фізичного виховання у ЗВО.

Компетентності та програмні результати навчання :

ІК. Здатність розв’язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері фізичної культури і спорту.

ЗК3. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК4. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК5. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

- СК2. Здатність розробляти та реалізовувати інноваційні проекти у сфері фізичної культури і спорту.
- СК3. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти.
- СК4. Здатність управляти робочими або навчальними процесами у сфері фізичної культури та спорту, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів.
- СК5. Здатність розв'язувати проблеми у сфері фізичної культури та спорту у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.
- СК7. Здатність планувати, організовувати та здійснювати самостійні наукові дослідження з проблем фізичної культури і спорту.
- СК8. Здатність впроваджувати у практичну діяльність результати наукових досліджень, спрямованих на вирішення прикладних завдань у сфері фізичної культури і спорту.
- ПРН 2. Приймати ефективні рішення щодо вирішення проблем у сфері фізичної культури і спорту, генерувати та порівнювати альтернативи, оцінювати ризики та ресурсні потреби.
- ПРН 5. Розробляти і викладати спеціалізовані навчальні дисципліни у закладах вищої освіти.
- ПРН 6. Відшукувати необхідну інформацію у науковій літературі, базах даних, інших джерелах, аналізувати та оцінювати цю інформацію.
- ПРН 8. Організовувати ефективну роботу колективу, спрямовану на досягнення визначених цілей з урахуванням економічних, правових та етичних аспектів.

Зміст курсу:

Змістовий модуль 1. Соціально-педагогічне значення фізичного виховання студентської молоді.

Тема 1. Фізичне виховання у ЗВО.

Тема 2. Мета і завдання фізичного виховання у ЗВО.

Змістовий модуль 2. Методичні і дидактичні інновації систем організації та викладання фізичного виховання у закладах вищої освіти.

Тема 1. Методичні і дидактичні інновації систем організації та викладання фізичного виховання у ЗВО.

Тема 2. Особистісно-орієнтована професійна підготовка викладача фізичного виховання для ЗВО.

Змістовий модуль 3. Нормативно-правові та програмно-методичні засади фізичного виховання у закладах вищої освіти.

Тема 1. Програмно-нормативні засади розвитку галузі фізичної культури.

Тема 2. Зміст і структура програм з предмету «Фізичне виховання» у ЗВО.

Змістовий модуль 4. Основи методики фізичного виховання студентів.

Тема 1. Теоретичні основи фізичного виховання у ЗВО.

Тема 2. Методичні основи фізичного виховання у ЗВО.

Змістовий модуль 5. Вікові особливості контингенту, який навчається у ЗВО.

Тема 1. Морфо-функціональні особливості студентської молоді.

Тема 2. Основні види медико-педагогічного контролю.

Змістовий модуль 6. Організаційно-методичні основи фізичного виховання студентів та контроль їхніх навчальних досягнень.

Тема 1. Основні методи та засоби фізичного виховання студентів.

Тема 2. Контроль досягнень студентів у процесі занять з фізичного виховання.

Змістовий модуль 7. Форми організації фізичного виховання студентів.

Тема 1. Характеристика навчальних форм занять.

Тема 2. Характеристика позаурочних форм занять з фізичного виховання.

Змістовий модуль 8. Спеціальні напрями фізичного виховання студентів

Тема 1. Фізичне виховання у спеціальних медичних групах.

Тема 2. Професійно-прикладна фізична підготовка студентів.

Методи навчання:

1. Словесні: пояснення, розповідь, лекція, бесіда (вступна, бесіда-повідомлення, бесіда-повторення, репродуктивна).
2. Наочні: ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження.
3. Практичні: вправи, практичні роботи.
4. Методи оволодіння знаннями, формування умінь і навичок, застосування отриманих знань, умінь і навичок.
5. Пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, проблемного викладу, частково-пошукові.
6. Метод навчальної дискусії – суперечка, обговорення будь-якого питання навчального матеріалу;
7. Метод створення ситуації новизни навчального матеріалу;
8. Метод опори на життєвий досвід здобувачів.
9. Метод усного контролю: основне запитання, додаткові, допоміжні; запитання у вигляді проблеми; індивідуальне, фронтальне опитування і комбіноване;
10. Метод письмового контролю;
11. Метод тестового контролю.

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять):

Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). Списування під час контрольних робіт заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних

завдань під час заняття. Відвідування занять є обов'язковим. Спілкування між викладачем і здобувачами вищої освіти відбувається в аудиторії, у системі електронного забезпечення навчання Moodle, а також в рамках контролю самостійної роботи.

Здобувачі вищої освіти можуть використовувати ШІ відповідально для підтримки навчального процесу. При цьому здобувачі вищої освіти: критично перевіряють отримані від ШІ результати; розкривають внесок ШІ у роботах відповідно до таксономії GAIDeT (GAIDeT - таксономія, яка дозволяє студенту вказати, що саме у роботі було створено або оброблено за допомогою ШІ, забезпечуючи прозорість і чесність оцінювання); дотримуються правил оцінювання та вимог конфіденційності; уникають повної заміни власної роботи ШІ та дотримуються обмежень завдань.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність:

Система електронного забезпечення навчання – Moodle, в якій розміщуються навчальні матеріали дисципліни.

Система оцінювання та вимоги:

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота															
Змістовий модуль №1		Змістовий модуль №2		Змістовий модуль №3		Змістовий модуль №4		Змістовий модуль №5		Змістовий модуль №6		Змістовий модуль №7		Змістовий модуль №8	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	T16
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	5
Підсумковий тест (екзамен)								Сума							
50								100							

T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів.

Оцінка за університетською шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС
90-100	A
78-89	B
65-77	C
58-64	D
50-57	E
35-49	FX (з можливістю повторного складання)
1-34	F (з обов'язковим повторним вивченням ОК)

Критерії оцінювання:

«А», 90 - 100 балів – здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті компетентності для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях,

переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили;

«В», 78 - 89 балів - здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна;

«С», 65 - 77 балів – здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок;

«D», 58 - 64 бали – здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих; -

«E», 50 - 57 бали – здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні (обсяг набутих компетентностей здобувача відповідає мінімальним критеріям); -

«FX», 35 - 49 балів – здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу (до 20 %);

«незадовільно/F», 1 - 34 бали – здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів і потребує повторного вивчення курсу навчальної дисципліни.

Список рекомендованих джерел

Основні :

1. «Фізичне виховання» : методичні вказівки для студентів I-II курсів основної медичної групи всіх спеціальностей денної форми навчання / О. В. Адєєва, О. М. Казанова. Одеса: ОНУ імені І. І. Мечникова, 2022. 36с.

2. Інноваційні технології фізичного виховання студентів / за заг. ред. Вихляєва Ю. М.; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2018. 543 с.

3. Кошелева О.О., Скрипченко І.Т. Інноваційні технології в системі фізичного виховання студентів ЗВО: методичні рекомендації. Дніпро: Журфонд, 2021. 46 с.

4. Лекційний курс з дисципліни “ Фізичне виховання у закладах вищої освіти ”/ Укл. О.І. Булгаков, Є.І. Жуковський. Житомир: Вид-во ЖДУ ім.І.Франка, 2022. 50 с.

5. Методика проведення занять з фізичного виховання у закладах вищої освіти засобами сучасних фітнес-технологій для студентів фізичного виховання вищих. навч. закладів / укл. : Донець О. В. Полтава : Сімон, 2022. 49 с.

6. Теорія і методика фізичного виховання : методичні вказівки для

студентів спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» освітнього рівня бакалавр / Київ. нац. ун-т буд-ва і архіт. ; укладачі : О. А. Войтенко, Є. О. Наумець, С. Ф. Гасанова. Київ : КНУБА : Талком, 2022. 49 с.

Додаткові:

1. Ковтун А., Степанова І., Решетілова В., Amr Saber Hamza. Вплив секційних занять на психоемоційний стан студентів з інвалідністю. Спортивний вісник Придніпров'я. 2020. № 1. С.248-255.

2. Кошелева О., Татарченко Л., Рузанов В. Особливості теоретичної підготовки студентів різних груп спеціальностей в системі фізичного виховання. Спортивний вісник Придніпров'я. 2019. № 4. С.129-140.

3. Круцевич Т., Малахова Ж. Проблеми реформувань у системі фізичного виховання закладів вищої освіти. Спортивний вісник Придніпров'я . 2020. № 1. С. 268-277.

4. Дехтяр В. Д. Фізичне виховання студентів вищих навчальних закладів: [навчальний посібник] / В.Д. Дехтяр, Л.П. Сущенко. – К.: «Екмо», 2015. – 214 с.

5. Путров С. Ю. Фізична культура в освітньому просторі вищого технічного навчального закладу: [навчальний посібник] / Г. М. Путров, Л. Г. Соловійова. – Запоріжжя: ЗНТУ, 2019. – 116 с.

6. Теорія та методика фізичного виховання. Загальні основи теорії і методики фізичного виховання. Том 1. / Под. ред. Т.Ю.Круцевич, Н.Є. Пангелова, О.Д. Кривчикова . – К.,; Олимпийская литература 2017. – 384 с.

7. Теорія та методика фізичного виховання. Методика фізичного виховання різних груп населення. Том 2. / Под. ред. Т. Ю. Круцевич, Н. Є. Пангелова, О. Д. Кривчикова – К.: Олимпийская литература, 2017. – 448 с.

8. Шиян Б.М. Теорія фізичного виховання: Навчальний посібник для студентів факультетів фізичного виховання / Б.М. Шиян, В.Г. Папуша. – Тернопіль: Збруч, 2018. – 183 с.

9. Шиян Б.М. Теорія фізичного виховання: Навчальний посібник для студентів факультетів фізичного виховання / Б.М. Шиян, В.Г. Папуша. – Тернопіль: Збруч, 2018. – 183 с.

Інтернет ресурси

1. Навчально-методичний комплекс знаходиться в електронному вигляді на платформі MOODLE кафедри фізичної культури, спорту та методики викладання Бердянського державного педагогічного університету: <https://bdpu.org.ua>

2. Міністерство освіти і науки України
<http://www.mon.gov.ua/index.php/ua/>